

Koronavírusjárvány: Tanulságok az egészségfejlesztési szakemberek számára

doi: 10.24365/ef.v6i1i1.575

Közhely, de most talán mégsem felesleges felhívni a figyelmet arra, hogy a fertőző betegségek terjedése alapvetően az emberek viselkedésétől függ. Másként fogalmazva, az egészségmagatartás járványügyi szempontból is kiemelkedő fontosságú. Az egészségmagatartás változtatása pedig az egészségfejlesztés szakterülete, ezért az Egészségfejlesztés folyóirat szerkesztői néhány tanulság megfogalmazását már most – a járvány tetőzése előtt – is időszerűnek tartanak.

Megközelítésként válasszuk a viselkedésváltoztatás elméleti keretrendszerét! E szerint a viselkedést három tényezőcsoport befolyásolja: a képességek, a környezet és a motiváció.

Képességek. Először is el kell érni, hogy a fertőző betegségek terjedésével kapcsolatos ismeretek az egészségre vonatkozó tudás részévé váljanak. A gyermekek egészségnevelését, a felnőtteknek szóló felvilágosítást, az egészségkommunikációt e témában ésszerű megerősíteni. A lakosság személyes higiéniére vonatkozó tudása és készségei mellett elemi járványügyi ismereteinek szélesítése elengedhetetlen a járványügyi biztonság növeléséhez.

Környezet. Másodsor, nagyobb figyelmet kell szentelni a gyermekintézményekben és a munkahelyeken a személyes higiéniéhez szükséges *körülmények* biztosítására. El kell érni, hogy az alapvető tisztálkodási szabályok betartása mindennapi rutinná, szokássá formálódjon, de ehhez a szükséges tárgyi feltételeknek és időnek rendelkezésre kell állniuk.

Motiváció. Végül, a képességek és a környezet után nézzük a viselkedésváltoztatás harmadik elemét, a magatartást helyes irányba elmozdító *motivációt!* Amellett, hogy az egyének felismerik, saját érdekük a betegségek megelőzése, meg kell érteniük, hogy viselkedésük mások egészségére is döntő hatással lehet. A járványügyi szempontból is helyes magatartás követéséhez megfelelő közösségi normák, elvárások szükségesek. Ezek biztosítják, hogy „éles

helyzetben”, mint a mostani koronavírus-járvány, az emberek járványügyi szempontból, maguktól is célszerűen viselkedjenek.

A fentiek alapján világos az egészségfejlesztés elsődleges feladata: a betegségek és elterjedésük megelőzéséhez a lakosság viselkedésének befolyásolása, az azt támogató környezet kialakításának előmozdítása, azaz az ország egészségkultúrájának fejlesztése.

A magyar kormány **operatív törzset** hozott létre az új koronavírus elleni küzdelem érdekében.

- Az operatív törzs honlapján hiteles és naprakész információk találhatóak a hatósági intézkedésekről, a megelőzéshez szükséges lépésekről és teendőkről panaszok esetén: <https://koronavirus.gov.hu>
- Az operatív törzs jelen van a Facebookon is: „Koronavírus tájékoztató oldal” néven: <https://facebook.com/102141028062794>
- Kérdések feltehetőek a nap 24 órájában működő ügyeleti központnak telefonon, a **06 80 277 455** és a **06 80 277 456** ingyenesen hívható számokon, illetve
- írásban a következő e-mail címen: koronavirus@bm.gov.hu

A **Nemzeti Népegészségügyi Központ (NNK)** az Országos Tisztifőorvos vezetésével részt vesz az operatív törzs munkájában.

- Az NNK tájékoztató oldalt működtet: <https://www.nnk.gov.hu/index.php/lakossagi-tajekoztatok/koronavirus>, valamint
- „Tisztiorvos” néven jelen van a Facebookon is: <https://facebook.com/214579338566491>

Koronavírussal kapcsolatos aktuális **utazási tanácsok** az egyes országokra vonatkozóan elérhetők a **Konzuli Tájékoztatás** oldalon:

<https://konzuliszolgalat.kormany.hu/koronavirus>

Szerkesztőség